

Úvod	13
Neurochirurgia	15
Vývojové chyby CNS (<i>P. Nádvorník</i>)	15
Rázštepové chyby	15
Encefalosynapsie	18
Úrazy hlavy	21
Mechanizmy úrazu hlavy	21
Zlomeniny lebky	21
Zápalové ochorenia nervovej sústavy	30
Nádory lebky (<i>Z. Kunc</i>)	32
Primárne nádory lebky	32
Druhotné nádory lebky	33
Procesy, ktoré napodobňujú nádory lebky	33
Eozinofilný granulóm	33
Vnútrolebkové nádory	33
Nádory mozgových plien	34
Gliómy mozgu	34
Nádory mozočka	36
Nádory mozgových komôr	36
Metastatické nádory mozgu a mozočka	37
Adenómy hypofýzy	37
Kraniofaryngióm	40
Hypofýzektómia	41
Nádory mozgových nervov	42
Gliómy optika	42
Nádory n. trigeminus	42
Neurinóm a neurofibróm sluchového nervu	42
Epidermoid, cholesteatóm alebo perlový nádor	44
Chirurgia mozgových ciev	44
Obliterujúce ochorenia mozgových ciev	44
Spontánne intrakraniálne krvácanie	45
Vrodené cievne anomálie – vakovité aneuryzmy	46
Artériovenózne malformácie (AVM)	49
Stereotaktická neurochirurgia (<i>K. Šourek</i>)	52
Indikácia na stereotaktické operácie	54
Chirurgia epilepsie	55
Chirurgia neutíšiteľnej bolesti	57
Operácie na odstránenie neutíšiteľnej bolesti	58
Chirurgia trojklaného nervu	61
Psychochirurgia (<i>P. Nádvorník</i>)	63
Degeneratívne procesy chrčtice diskogénneho pôvodu (<i>Z. Kunc</i>)	64
Spondylosis deformans, spondylarthrosis, spondylosis uncovertebralis	65
Úrazy chrčtice a miechy (<i>P. Nádvorník</i>)	70
Nádory chrčtice a miechy	73
Poranenie periférnych nervov	75
Nádory periférnych nervov a vegetatívnej nervovej sústavy	77

Chirurgia tvárového nervu	78
Neurochirurgické operácie na vegetatívnej nervovej sústave	79
Chirurgia obličaja	81
Chirurgia vrodených chýb a vrodených nádorov obličaja (<i>M. Fára</i>)	81
Rázštep obličaja, pery a podnebia	81
Syndrómy obličaja a krku	91
Vrodené nádory obličaja	96
Poranenia obličaja (<i>A. Kipikaša</i>)	100
Anatomické poznámky	101
Ošetrovanie úrazov obličaja	105
Poranenia mäkkých častí hlavy a skalpu	116
Anatomické poznámky	116
Traumatické defekty mäkkých častí kráňa	116
Chirurgia krku	118
Vrodené a vývojové chyby (<i>A. Podzimek</i>)	118
Krčné cysty a fistuly	118
Miazgové uzliny krku	119
Štítna žľaza	120
Prištítné žľazy	126
Hyperparatyreóza	127
Hypoparatyreóza	127
Syndróm hornej hrudníkovej apertúry	128
Chirurgia prsníka	129
Vrodené a vývojové choroby prsníka (<i>Z. Šerý</i>)	129
Zápaly prsníka	130
Benígna lézia ženského prsníka	130
Dysplázia	130
Patologická sekrécia ženského prsníka	131
Fibroadenóm	133
Adenóm prsníkovej bradavky	133
Cystosarcoma phylloides	133
Karcinóm ženského prsníka	134
Epidemiológia, rizikové faktory	134
Patologická anatomia ženského prsníka	134
Klasifikácia karcinómu prsníka systémom TNM	136
Gynekomastia	138
Karcinóm prsníka u mužov	138
Chirurgia hrudníka a pľúc	139
Vrodené chyby pľúc a priedušiek (<i>M. Hájek, I. Kostolný</i>)	139
Spontánny pneumotorax	140
Zápaly pľúc a pleury	141
Pľúcny absces (abcessus pulmonum)	141
Pľúcna gangréna (gangraena pulmonum)	143
Bronchiektázie	143
Tuberkulóza pľúc (tuberculosis pulmonum)	144
Zápal pohrudnice (pleuritis)	145
Empým hrudníka (empyema thoracis, pleuritis purulenta)	146
Nádory pľúc a priedušiek (<i>M. Hájek, S. Haruštiak, I. Kostolný</i>)	148
Rakovina pľúc (carcinoma pulmonum)	149
Iné primárne malígne nádory pľúc	155
Sekundárne – metastatické nádory pľúc	155
Bronchiálny adenóm	156
Benígne nádory pľúc a priedušiek	156
Nádory pohrudnice (<i>M. Hájek, I. Kostolný</i>)	157
Pleurálny výpotok pri malígnych nádoroch	157
Názvoslovie hrudníkových operácií (<i>M. Hájek</i>)	158

Poranenie hrudníka (<i>F. Řehák, K. Šiška</i>)	158
Zatvorené poranenia hrudníka	162
Otvorené penetrujúce poranenia hrudníka	166
Chirurgia medzoplúčia	168
Zápaly mediastína (<i>A. Podzimek</i>)	168
Mediastinálny emfyzém	168
Synáróm hornej dutej žily	168
Nádory a cysty medzoplúčia	169
Cysty mediastína	171
Chirurgia pažeráka	172
Poranenie pažeráka (<i>Z. Šerý</i>)	172
Poleptanie pažeráka	173
Divertikuly pažeráka	173
Ezofagokardiálna achalázia	174
Refluxná choroba pažeráka	176
Paraezofagálne hiátové hernie	178
Benígne nádory pažeráka	179
Karcinóm pažeráka	179
Vrodená atrezia pažeráka (atresia oesophagi congenita) (<i>M. Janec</i>)	181
Chirurgia srdca a veľkých ciev	184
Mimotelový obeh (<i>V. Kořístek, J. Lichtenberg</i>)	184
Vrodené srdcové chyby	185
Vrodené anomálie hrudníkovej aorty	187
Otvorený arteriálny spoj (ductus arteriosus patens – ductus Botalli)	188
Anomálie koronárnej cirkulácie	189
Chyby spojené s defektmi srdcových priehradok	189
Perforovaná vydutina Valsalvovho sínusu	193
Vrodené zúženie chlopní	194
Kombinované chyby spojené s cyanózou	195
Získané srdcové chyby (vitia cordis acquisita)	198
Chlopňové chyby	198
Nádory srdca	203
Konstriktívna perikarditída (pericarditis constrictiva)	204
Ischemická srdcová choroba (angina pectoris)	204
Srdcová vydutina (aneurysma cordis)	206
Átrioventrikulárny blok – kardiostimulácia	207
Mechanické podporenie zlyhávajúceho srdca	209
Transplantácia srdca	210
Komplikácie srdcových operácií v mimotelovom obehu	211
Chirurgia obvodových ciev	212
Chirurgia tepnového obehu (<i>V. Kořístek, J. Lichtenberg</i>)	212
Akútne tepnové príhody	215
Chronické tepnové uzáverové choroby	220
Choroby žíl	232
Kŕčové žily (varices, phlebectasiae)	233
Trombóza žíl (trombophlebitis, phlebotrombosis)	235
Trombóza hlbkových žíl hornej končatiny	238
Posttrombotický (postflebitický) syndróm	238
Lymfedém	238
Akútny lymfedém	238
Chronický lymfedém	239
Ochorenia a úrazy pohybového systému	241
Ortopédia	241
Vývoj pohybového systému (<i>E. Huraj</i>)	241
Vývoj axiálneho skeletu chrbtice a skeletu končatín	241

Liečba ortopedického pacienta	246
Konzervatívne liečenie	246
Operatívne liečenie	247
Zápalové ochorenia svalov, šliach, kostí a kĺbov	252
Zápaly svalov	252
Zápaly šliach a šľachových puzdier	253
Zápal búr	254
Zápaly kĺbov (arthritis)	255
Zápaly kostí	258
Systémové ochorenie skeletu	263
Vrodené poruchy vývoja skeletu	263
Hormonálne poruchy a vývoj skeletu	265
Metabolické poruchy	266
Poruchy kostného metabolizmu	267
Aseptické nekrózy kostí	268
Kostné afekcie podobné nádoru	269
Benígne kostné nádory	270
Semimalígne kostné nádory	271
Niektoré malígne kostné nádory	272
Chyby a choroby v krčnej oblasti (<i>M. Lomíček</i>)	273
Torticollis (caput obstipum)	273
Klippelov–Feilov syndróm (žabí krk)	273
Krčné rebro (costa cervicalis, supranumeralis)	274
Chyby a choroby v oblasti hrudníka	275
Pectus carinatum (vtáčí hrudník)	275
Pectus infundibuliforme (pectus excavatum)	275
Sprengelova deformita (vysoký stav lopatky)	275
Chyby a choroby v oblasti chrbtice	275
Vrodené chyby	275
Získané chyby	278
Chyby chrbtice – patologické zakrivenie chrbtice	279
Degeneratívne zmeny na chrbtici	283
Bolestivé syndrómy	284
Zápalové ochorenia stavcov	286
Chyby a choroby v bedrovej oblasti (<i>E. Eis</i>)	287
Vrodené chyby	287
Získané chyby	294
Chyby a choroby v oblasti kolenného kĺbu	299
Vrodené chyby	299
Získané chyby	299
Chyby a choroby nôh	301
Vrodené deformity	301
Získané deformity	302
Chyby a choroby horných končatín	307
Vrodené chyby	307
Získané chyby	308
Ortopedická protetika	312
Traumatológia (<i>O. Čech</i>)	315
Zlomeniny a luxácia axiálneho skeletu – chrbtice (<i>E. Huraj</i>)	316
Poranenia hrudníka	320
Zlomeniny a luxácie hornej končatiny s pletencom (<i>O. Čech</i>)	321
Zlomeniny kľúčnej kosti (fracturae claviculae)	321
Vyklbenie kľúčnej kosti (luxatio claviculae)	322
Zlomeniny lopatky (fracturae scapulae)	323
Vyklbenie ramennej kosti v ramennom kĺbe (luxatio humeri)	324
Zlomeniny ramennej kosti (fracturae humeri)	325
Luxácia lakťového kĺbu (luxatio cubiti)	330
Zlomeniny kostí predlaktia (fracturae antebrachii)	330
Najčastejšie zlomeniny a luxácie kostí zápästia	332

Zlomeniny a luxácie na ruke	332
Zlomeniny panvy	334
Zlomeniny acetábula	336
Zlomeniny a luxácie dolnej končatiny	337
Luxácia bedrového kĺbu	337
Zlomeniny stehnovej kosti	338
Zlomeniny jabĺčka	342
Habitúálna luxácia jabĺčka kĺbu kolena	342
Poranenie mäkkého kolena	343
Vyklbenie kĺbu kolena	345
Zlomeniny predkolena	345
Poranenie väzového systému členkového kĺbu	348
Zlomeniny nohy	349
Detské zlomeniny	350
Epifyzeolýzy a zlomeniny v oblasti epifýz	351
Chirurgia brucha	352
Predná brušná stena	352
Vrodené chyby a vývojové odchýlky (<i>Š. Žilavý, V. Tošovský</i>)	352
Poranenie prednej brušnej steny (<i>Š. Žilavý</i>)	353
Nádory brušnej steny	355
Zápaly pobrušnice – peritonitis	356
Prietrže (<i>J. Novák, R. Moravec</i>)	356
Okružie – mesenterium (<i>J. Černý</i>)	385
Cysty okružia (cystae mesenterii)	385
Podžalúdková žľaza – pancreas (<i>V. Friedberger, Z. Šerý</i>)	386
Poranenie podžalúdkovej žľazy	386
Zápaly podžalúdkovej žľazy – pancreatitis	387
Cysty a pseudocysta pankreasu	394
Benígne a malígne nádory Langerhansových ostrovčekov podžalúdkovej žľazy	394
Cystadenóm pankreasu	396
Rakovina podžalúdkovej žľazy – karcinóm pankreasu	396
Slezina – lien (<i>F. Miček, V. Tošovský</i>)	400
Anatomické a funkčné poznámky	400
Vyšetrenie sleziny	401
Hypersplenizmus	401
Blúdivá slezina	405
Poranenie sleziny	405
Ruptúra slezinovej tepny	406
Cystické a solídne nádory	407
Pečeň – hepar (<i>A. Ducháč</i>)	407
Syndrómy ochorenia pečene a žlčových ciest	408
Poranenie pečene	417
Pečeňové hľuzy	419
Nádory pečene	421
Operácie na pečeni	423
Transplantácia pečene	423
Žlčník a žlčové cesty (<i>M. Pešková, J. Šváb</i>)	424
Poznámky z anatómie a fyziológie žlčníka a žlčových ciest	424
Paraklinické vyšetrenia žlčníka a žlčových ciest	425
Cholecystolithiasis	430
Zápal žlčníka – cholecystitis	432
Nádory žlčníka	434
Kamene v spoločnom žlčovode – choledocholithiasis	435
Zápaly žlčovodov – cholangitis, cholangitis	437
Stenózy papily a zvieračovej časti žlčovodov	439
Nádory žlčových vývodov a papily	440
Poranenia žlčníka a žlčových ciest	441
Vrodené anomálie žlčových ciest	442

Chirurgické výkony na žlčníku a žlčových cestách	443
Žalúdok a dvanásnik (<i>V. Balaš, J. Paulík</i>)	449
Poranenia žalúdka	449
Poranenia duodéna	450
Cudzie telesá v žalúdku	450
Flegmóna žalúdka	451
Vrodené hypertrofické zúženie vrátnika	451
Vredová choroba žalúdka a duodéna	453
Volvulus žalúdka	468
Nádory žalúdka	468
Divertikuly dvanásnika	476
Tenké črevo (<i>J. Černý</i>)	476
Vrodené odchýlky	476
Divertikuly	478
Úrazy	479
Cudzie telesá	480
Zápaly	480
Nádory	482
Ileus (pozri kapitolu Náhle brušné príhody)	484
Hrubé črevo (<i>J. Novák</i>)	484
Megakólon	484
Poranenia	486
Divertikulóza	487
Zápaly hrubého čreva	490
Nádory hrubého čreva	494
Červovitý prívěsok – appendix (pozri kapitolu Náhle brušné príhody)	506
Konečník a riť (<i>J. Novák</i>)	506
Anatomická poznámka	506
Vrodené anomálie	508
Poranenie konečníka	510
Hemoroidy	510
Ritná trhlina	513
Prepadnutie konečníka a riti	514
Sinus pilonidalis sacrococcygealis	515
Periproktálne hľuzy	517
Análne fistuly	520
Ritná inkontinencia	522
Striktúra konečníka	523
Rakovina konečníka	523
Zhubné nádory ritného kanála	527
Retroperitoneálny priestor (<i>V. Šimon</i>)	528
Krvácanie do retroperitoneálneho priestoru	528
Zápaly retroperitoneálneho priestoru	529
Nádory retroperitonea	530
Náhle brušné príhody (<i>M. Pešek</i>)	531
Rozpoznávanie náhlych brušných príhod	532
Prevenencia náhlych brušných príhod	533
Vyšetrenie chorého	534
Príznaky náhlych brušných príhod	537
Rozdelenie náhlych brušných príhod	542
Urológia	579
Anomálie obličiek, močových ciest a mužského genitálu (<i>V. Zvara</i>)	579
Anomálie obličiek	579
Anomálie panvičky a močovodov	584
Anomálie močového mechúra	586
Anomálie močovej rúry	588
Anomálie predkožky a penisu	589
Anomálie semenníka	589

Poranenia urogenitálneho systému (<i>J. Kučera</i>)	590
Poranenia obličiek	590
Poranenia močovodu	594
Poranenia močového mechúra	595
Poranenia mužskej močovej rúry	597
Poranenia mužských pohlavných orgánov	598
Poranenia nadobličiek	599
Nešpecifické zápalové ochorenia močového systému (<i>J. Kučera</i>)	599
Zápaly dolných močových ciest	600
Nešpecifické hnisavé zápaly horných močových ciest a obličiek	602
Nešpecifické zápaly mužských pohlavných orgánov (<i>J. Kučera</i>)	607
Zápaly prostaty	607
Zápal semenných váčkov	608
Zápal nadsemenníka	608
Zápal semenníka	609
Torzia semenníka	609
Tuberkulóza močového a mužského pohlavného systému (<i>J. Kučera</i>)	611
Tuberkulóza močového systému	611
Tuberkulóza mužských pohlavných orgánov	613
Kamene močových ciest (<i>J. Kučera</i>)	613
Prerenálne faktory	615
Renálne faktory	615
Subrenálne faktory	616
Vonkajšie faktory	616
Kamene močového mechúra – cystolitiáza	620
Nádory urogenitálneho systému (<i>V. Zvara</i>)	620
Nádory obličiek	620
Nádory močovodov	626
Nádory močového mechúra	626
Nádory močovej rúry	628
Nádory semenníka	629
Nádory penisu	630
Nádory prostaty	631
Benígna hypertrofia (hyperplázia) prostaty (<i>E. Hradec</i>)	632
Vezikouretrálny reflux (<i>E. Hradec</i>)	638
Nadobličky (<i>E. Hradec</i>)	641
Neurogénne poruchy močového mechúra (<i>E. Hradec</i>)	650
Traumatické neurogénne poruchy močového mechúra	653
Netraumatické príčiny neurogénej poruchy močového mechúra	655
Gynekologická urológia (<i>E. Hradec</i>)	656
Infekcia močových ciest	656
Inkontinencia moču	658
Nefrolitiáza	658
Nádory ženských pohlavných orgánov	658
Poranenia pri gynekologických operáciách	659
Liečba žiarením. Poradiačné zmeny	660
Induratio penis plastica (<i>J. Kučera</i>)	660
Urologické operačné metódy (<i>E. Hradec</i>)	661
Operácie nadobličiek	661
Operácie na obličkách	662
Operácie na močovodoch	665
Operácie na mechúri	667
Operácie prostaty	669
Operácie mužskej močovej rúry	669
Operácie na testis	670
Operácie na penise	670
Endoskopické a transuretrálne operácie	672
Akútne zlyhanie obličiek (<i>V. Zvara</i>)	674
Prerenálne príčiny akútneho zlyhania obličiek	675

Renálne príčiny akútneho zlyhania obličiek	675
Subrenálne príčiny akútneho zlyhania obličiek	675
Dialýza (<i>V. Zvara</i>)	678
Transplantácia obličky (<i>V. Zvara</i>)	678
Register	681